

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 1737/2020
28.05.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Данијеле Николић, Добриле Страјина и Слађане Накић Момировић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Мишковић, адвокат из ..., против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца која је изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3298/19 од 18.04.2019. године, у седници већа одржаној дана 28.05.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3298/19 од 18.04.2019. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3298/19 од 18.04.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 20619/15 од 06.12.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности Првог основног суда у Београду за одлучивање о овој правној ствари. Ставом другим изреке делимично је усвојен тужбени захтев, па је обавезан тужени да тужиоцу исплати износе ближе одређене у овом ставу изреке, за период од септембра 2012. године до јуна 2014. године, са припадајућом законском затезном каматом. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да суд обавезе туженог да тужиоцу исплати износе преко досуђених у ставу другом изреке а до тражених, како је то ближе означено у овом ставу изреке. Ставом четвртим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име неисплаћених месечних износа пензије за период од марта 1999. године до августа 2012. године исплати поједине месечне износе ближе означене у овом ставу изреке са законском затезном каматом на сваки поједини месечни износ почев од доспелости па до исплате. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 210.332,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности одлуке у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3298/19 од 18.04.2019. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе парничних странака и

потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П 20619/15 од 06.12.2018. године у ставу првом, другом, трећем и четвртом изреке. Ставом другим изреке преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу петом изреке првостепене пресуде, тако што је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 210.332,00 динара са законском затезном каматом почев од 06.12.2018. године до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио посебну ревизију у смислу одредбе члана 404. ЗПП ради уједначавања судске праксе.

Одредбом члана 404. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 55/14) прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда, потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

Према ставу 2. истог члана о дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Побијаним делом правноснажне пресуде одбијен је у целости тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му исплати новчане износе на име неисплаћене пензије у периоду од марта 1999. године до августа 2012. године, и делимично је одбијен тужбени захтев за исплату пензија за период од септембра 2012. године до јула 2014. године, због извршених исплата основне пензије по прописима међународне администрације на подручју Косова и Метохије. По оцени Врховног касационог суда у конкретном случају нису испуњени услови предвиђени чланом 404. став 1. ЗПП да би се дозволило одлучивање о посебној ревизији тужиоца, са циљем да се на тај начин уједначи судска пракса.

Пресуда Врховног касационог суда Рев 974/12 од 07.03.2013. године на коју се тужилац позива у ревизији (као пример различите судске праксе) донета је у спору у коме није био истакнут приговор застарелости, те се ова пресуда не заснива на истом чињеничном и правном стању на којем је заснована побијана другостепена пресуда.

Пресуда Европског суда за људска права Грудих против Србије од 17.04.2012. године (представка број 31925/08) не суспендује примену правила о застарелости тужиоачевог потраживања. У пресуди Европског суда за људска права Скендери и други против Србије од 27.07.2017. године (по представкама број 15090/08, 27952/10, 35372/10, 35374/10 и 47575/12) тај суд примећује да је трогодишњи рок у питању (питање које се није поставило у случају Грудих) био предвиђен чланом 376. Закона о облигационим односима и стога законит, јер је служио легитимном циљу, односно обезбеђивању правне сигурности и правноснажности (исто у предмету Чекић и др против Хрватске-представка број 15085/02 у односу на трећег и четвртог апликанта).

Према Закључку усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 25.06.2017. године, у споровима ради накнаде материјалне штете због неисплате пензија лицима са територије Косова и Метохије узима се у обзир (умањује) новчани износ који је тужилац примио од стране Међународне администрације (UNMNIK). Овакав закључак Врховни касациони суд је донео у вршењу надлежности предвиђеним чланом 31. Закона о уређењу судова, ради обезбеђивања јединствене судске праксе, примене права и једнакости странака у судским поступцима. Побижана другостепена пресуда у делу којим је правноснажно одбијен тужбени захтев за накнаду штете настале неплаћењем пензије у периоду од септембра 2012. године до јула 2014. године у складу је са означеним закључком и опште прихваћеним правилом одштетног права да накнада штете не може бити већа од настале штете. Исплате извршене по прописима које је донела Међународна администрација Косова и Метохије (без обзира да ли се ради о основној пензији или некој другој врсти накнаде), представљају обештећење за штету насталу неисплаћивањем пензије, која је тужиоцу призната решењем туженог.

С обзиром на изложено Врховни касациони суд налази да у конкретном случају нису испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији прописани одредбом члана 404. став 1. ЗПП, па је на основу става 2. истог члана одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је испитао дозвољеност изјављене ревизије на основу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП у вези члана 13. и 14. и члана 23. став 1. и 3. Закона о изменама и допунама ЗПП („Службени гласник РС“, број 55/14), па је утврдио да ревизија није дозвољена.

Према члану 13. став 2. Закона о изменама и допунама ЗПП којим је измењена одредба члана 403. став 3. ЗПП ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима, ако вредност предмета спора побижаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

У конкретном случају тужба је поднета дана 05.10.2015. године, као вредност спора означен је износ од 468.500,00, а преиначена поднеском од 15.10.2016. године на износ од 5.549.079,02 динара. Ревизијом се побига део којим је правноснажно одбијен тужбени захтев у износу од 4.659.991,12 динара (тужбени захтев је усвојен за износ од 889.058,79 динара), који износ не прелази динарску противвредност износа од 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан преиначења тужбе (1 евро износио је 123,1655 динара), због чега тужиочева ревизија није дозвољена.

Имајући у виду изнето на основу одредбе члана 413. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић